

Roma Hukuku

①

Edim :

Obligatiyo : Borcu

Borcu dogunun kaynaklari

Obligatiyo cixilis:

Kumar ve Bahis borcu: (Eksik icra tabii yapilmaz)

Ödeme yapıldıysa ödeme kabul edilir.

Ödeme yapılmadıysa alacaklı dava edemez.

Bono, seret, geesirizdir. Soyut olduğu rum bonoyu başka birine devir edebilir.

3. kisi iyi niyetliyse kumardan kaynaklandığını

bilmiyorsa o borcu ödemek zorunda dir.

Evlenme simsırlığı (Aracı)

(2)

Evlenmeye aracılık ederseniz para borçsuzluğu, parayı almıyorsanız geçerlidir.

Parayı almamışsa dava edemez. Etilik

borç o bulgu için dava edilmez. Pesin

verilen parayı da geri isteyemez.

Zaman Aşımına Hıgramın Borçları (Para edilemez)

Hakim dikkate almaz. Davanın haklıdır.

Defi: Vakarıyı kabul eder

Hakim doğrudur da kabul eder.

Hakim yerine getirmeme konusunda

hukuk düzeninin verdiği yetkiyi kullanır.

Arukatlar ileri sürerse dikkate alır.

Defi olarak ileri sürmek gerekir.

* Ahlaki görevlerin ifasından doğan borçlar istenemez. Hukuki ve ahlaki borçlar var.

* İst soy - alt soy ve kardeşlere yardım etmek zorundadır. Yardım etmezse dava açıp nafaka isteyebilir.

⇒ Hukuki görevidir.

Amcaya, halaya yardım etmişse geri isteyemez
⇒ Ahlaki görevidir.

③

Bağışlama yaptığın Parayı geri isteyebilir mi?

Md. 295-296

* İfa edilmiş bağışlamanın geri alınması

→ Bağışlayana veya yakınlarına ağır bir suç işlemişse

→ Bağışlayana veya ailesine kanunen ağır yükümlülükleri aylık olarak

→ Bağışlanan yükümlü bağışlamada haklı bir sebep olmadıkça yükümlülüklerini yapmamalıdır.

* İfa edilmemiş bağışlamadan vazgeçilmesi

(Söz vermişsin ama hala bağışlamadan yapılmamış)

→ Yukarıdaki üç madde geçerlidir.

→ Mali durumu sözünü yerine getirmede sonradan ağırlaşırsa (Döviz krizi)

→ Bağışlama sözü verildikten sonra aile yükümlülükleri doğarsa (Belirli bir süre söz verir, evlenir yükümlülük artar).

⇒ ~~Preterlar~~ Kumar bahis borcunu eksik borca saymistir.

⇒ Preterlar ahlaki gorevlerin ifasından dogan borçlarda eksik borca olarak kabul etmiştir.

⇒ Zaman aşımı

⇒ Evlenme simerliği

⇒ Kumar Borcu

⇒ Ahlaki görevlerin ifasından doğan borçlar.

⇒ Yetkili makamlarca izin alınmadan düzenlenen piyango ve tahih oyunları

Eksik borçlar

⇒ Kusur: Kişinin davranışlarının hukuk düzenince beğenilmemesidir. Kınanması halidir.

⇒ Kasıt: Bile isteyerek ön görünel, sonuçlarını düşünerek yaptığına davranışlar.

⇒ ihmal: Yeterli özeni

Dikkatsiz davranmak,

Ağır ihmal

Orta zekalı makul, dürüst bir kişinin davranış modeline uymama, dikkatli davranmanın

⇒ Buda olmaz ki deriz

⇒ Kırmında geçmek.

göstermemek. (Kulpa)
birisine sahip olarak
Hafif ihmal
Çok dikkatli, çok
özenli kişilerin yapmaya-
ceği şeyi yapmasıdır.

Yetkili makamlarca izin alınmadan düzenlenen
piyango ve talip oyunları

④

⇒ izin alarak piyango oynatırsanız tam borç

⇒ izin almadan piyango oynatırsanız eksik borç

Eksik borç: İfa edersen geçerli işteyemezsin

henüz ifa edilmemişse zorla alamazsin.

⇒ Roma Hukukunda kölelerin borçları Eksik

borçtur. Efendileri bir miktar sermaye verir.

Buna "peculium" denir. Peculium miktarı

kadar tam borç, Peculium aşarsa

eksik borç.

⇒ Aile üyelerinin birbirleri arasında ki borçlar
eksik borç, dışarıya karşı tam borç.

⇒ Aile üyelerinin kendi aralarında borçlar değil, 3.

"Sahipler arasındaki borçlarda eksik borçtur
Seratunun kearı"

⑥

Romada hafif ölme

Aile babasının özenine sahip olmak Aileyi ayakta tutar, özelli ve disiplinli olmak zorundadır.

Romada sonucu batarak dağya karar verir. Sonuç sorumluluğu, objektif sorumluluk denir.

Kusursuz Sorumluluk (objektif sorumluluk)

Kusur var mı? yok mu? bakmayız.

Kustodiyası: Beklenmedik olay biden döğün

Sorumluluk

*

Mucbir Sebep: (Vis Major)

(7)

En büyük güç, kuvvet.

⇒ Borç yerine getirilmemiştir. Çünkü ödenemeli.

bir güç seviyesine girmiştir.

⇒ ~~Vis~~ Major veya borçluda kusur yoktur.

⇒ Pandemi ~~sebebiyle~~ söz verdiğim malları gönderememek, onun elinde olmayan güç.

⇒ Savaş, deprem, sel, kasırga vis major.

*

Beklenmedik Hal (Casus Fortuitus)

Borçlunun iradesi dışında gerçekleşen bir durum olması. Vis major den bi tiz ağı

Kusur sorumluluğu < Beklenmedik Hal < Vis Major

⇒ Hırsızlık, ganimet, rot bazarı yerinden alınması

Not: ilerde borçlunun sorumluluğundan kurtarır.

Kusursuz sorumluluğun sebepleri

Kusurlu olmadan Sorumlu tutabilmeyiz.

(8)

- ⇒ Modern Yaşamdaki eskiden olmayan tehlikelerin ortaya çıkardığı bir sebep.
- ⇒ * Tehlike : Tehlikeli faaliyet yönü olduğu nimetlerden istifade ettiği için sorumlu tutarız.
- ⇒ * Hakkaniyet dışınesi : Hakkaniyet sebebiyle kusursuz olduğu halde sorumlu tutarız.
- ⇒ * Özen : Gereklî özeni göstermemisse sorumlu tutarız.

* Hakkaniyet * Sorumluluğu *

- ⇒ Hakkaniyet gerektiriyorsa hakim ayırt etme gücü olmayan kişiyi kumen, tamamen sorumlu tutabilir.
ör. Deli, ama zengin biri araba para alıyorsa bundan sorumludur. Hakkaniyet.

* Özen Sorumluluğu *

Ev başkanı'nın sorumluluğu: Anne ⊕ Baba birlikte evin işlerini çekip cevrnen kimse ev başkanı odur.

- ⇒ küçük ⇒ kusurlu ⇒ akıl hastalığı.
- ⇒ akıl zayıflığı bulunan kişilerden sorumludur.

⇒ Her türlü tedbiri almakta sorumludur. Ev başkanı ispat etmekle yükümlüdür.

9

(İstihdam, ederin sorumluluğu)

İstihdam çalıştırmanın sorumluluğu: Görevli bir kişinin 3. şahıslara zarar verirse Patronunda sorumludur.
⇒ işe alırken ona emir ve talimat verirken denetlerken, yeterli özeni gösterdin mi?
⇒ ispat ederse kurtulur. iş veren

Özellikle İnşaatta çalışan katipçi kalas dışarda yolda geçen birisi yaraladı. işçi kusurlu sorumlu işveren kusursuz sorumlu.
- Davayı tek dilekçe ile 2 kişiye de dava açılır.

★ Yapı Malikinin Sorumluluğu:

⇒ Binanın yapımında, bakımında etiksizlik bozukluk birine zarar vermişse, kanun koyucu yapı malikini de sorumlu tutar. Yapan ile birlikte müteahhidi de sorumlu tutar. Yapı malikisi kusursuz sorumlu.
✓ Alacaklı hem müteahhit hem yapı malikinden zararını isteyebilir.

Haksız fiil: 1) Eylem hukuka aykırı olacak
2) Zarar meydana gelecek.
3) Eylem ile zarar ile arasında illiyet bağı olacak
4) Kusur olacak

Ezberleyin

illiyet bağı: Eylem ile zarar arasında makul bir sebep - sonuç ilişkisi olacak. illiyet bağını kesen 3 sebep
1) Mücbir sebep
2) 3. kişinin kusuru
3) Zarar görenin kusuru

*Hayvan Bulundurma Sorumluluğu:

⇒ Hayvan bulunduran kişi hayvanın bütün zararlarından sorumludur. Yeterti özeni gösterdiyse bunu ispat ediyorsa kurtulur.

Taşınmaz malikinin Sorumluluğu Md. 730

⇒ Taşınmaz maliki taşınmazın üzerindeki haklarını kullanırken komşuluk hukukuna riayet etmesi gerekir. Koku, duman, gürültü vb. faaliyetler yasaklanmıştır.

⇒ Suyun doğal akış yönünü başkasının aleyhine ~~göç~~ ~~değiştiremez.~~

⇒ Kriter, ölçümüz yerel adetlerin hoşgörüsü sınırını aşmamak.

öf/ Köyde terak koturundan dava açamaz.

*Tehlike Sorumluluğu

- Özel haller:
- Araç işletenin sorumluluğu
 - GDO ürünlerin sorumluluğu
 - Genreyi kirletenlerin sorumluluğu
 - Nükleer enerji sebebiyle sorumluluk.

Kurum veya kişiler kusuru olsun veya olmasın zarar görenden sorumludur.

(11)

⇒ Borçların Kaynakları ⇐

Sözleşmeler

Haksız Fiiller

Sebepsiz Zenginleşme

Vekaletsiz İş görme

Not: Bazen bu sözleşmeler hükümsüz olur.

* Tehlike Sorumluluğu *

Mad. 71

(12)

Genel Hükümler: Özel hüküm varsa önce özel konum uygulanır.

Özel Hükümler dışındaki bütün sorumlulukları kapsar.

HÜKÜMSÜZLÜK

Yokluk

• Kesin Geçersizlik
(Butlan)

• iptal Edilebilirlik

* YOKLUK *

- Hukuka aykırılığın en ağır halidir.
- İşlemdeki sakatlıkları yok sayarız.
- Hakim resen dikkate alır. Tarafların ileri sürmesine lüzum yoktur.
- Belli bir zamanın geçmesiyle sonuç kazanmaz. Aradan 50 yıl geçse de yok hükmündedir.

* KESİN GEÇERSİZLİK *

⇒ Hakim resen dikkate alır.

⇒ Belli bir zamanın geçmesiyle sonuç kazanmaz.

Not ⇒ Bir işlem kesin geçersiz olsa dahi eğer o işlem geçersizliği ileri sürmek, hakim kötüye kullanılmasınca hakim orada işlemi geçersiz kılmaz. Hakim davayı reddeder.
örny 50 binlik arazi ayırım gücü olmayınca 250 binlik dahi sonra inar oldu arazi değeri 2,5 milyon oldu
Dava aaktik ayırım gücü yok sözleşme geçersiz.
Hakim kötüye kullanılmasından dolayı dava red edilir.

(13)

Borçlar Hukukunda Yokluk.

1) İradenin Hiç Olupmaması:

Hukukumuzda hiçbir zaman hiç kimseye

diğer tarafa iradeyi beyan etme mecburiyeti

getiremez. Kanun emrederse sukut olur.

• Yalıtıl mirasçılar 3 ay içerisinde mirası

red etmedikleri takdirde mirası kabul etmiş sayılır.

Sözleşmeler karşılıklı irade beyanıyla kurulur.

2) Yazılmamış Sayılma Md. 21.

⇒ Bir tarafın diğer tarafa dayattığı sözleşme

⇒ Tek tarafın lehine, diğer taraf için hiçbir menfaati olmayan, tabii ifadeler içeren hükümler varsa genel işlem koşullarıdır.

• Konut kredisi isteyen ve bankanın yazılma sayfa ile hazırladığı müzakere edilmeden hazırlanmış bir sözleşme var ortada. Tek tarafın lehine. Aslında bu yazılmamış sayılır.

KESİN GEÇERSİZLİK HALLERİ

- 1) Ehliyetsizlik
- 2) Geçerlilik şartı olan şekle aykırılık
- 3) Şaka (latife beyan) (iğocandı causa)
- 4) Zihni Kayıt (Reservatio mentalis)
- 5) Muvaaza (Simulatio)
- 6) Emredici Hukuk Kurallarına Aykırılık
(contra leges)
- 7) Ahlakı Aykırılık (Contra Bonas Mores)
- 8) Kişilik Haklarına Aykırılık
- 9) Kamu Düzenine Aykırılık
- 10) Barlangı ta'ki Objektif İmkansızlık.
- 11) Kanuna Karşı Hile

Kesin Hükümsüzlük

(15)

1) Ehliyetsizlik : (Tam Ehliyetsizlik)

a) Ayırtım gücü olmayan kısımdır.
* Akıl hastalığı, yaş küçüklüğü, akıl zayıflığı, sarhoş vb. durumda olanların yaptığı sözleşmeler kesin geçersizdir.

Not: Hakkın kötüye kullanımı sayılmadığı sürece her zaman bu sözleşmeler hükümsüzdür.

2) Geçerlilik Şartı olan Şekle Aykırılık

a) İspat Şekli

b) Geçerlilik Şekli

→ Kanunda bir sözleşmenin geçerliliği için bir şekil öngörülürse o şekil geçerlilik şeklidir.
⇒ Ona uyulmadan yapılan bütün sözleşmeler geçersizdir.

örneğin Tanınmazların alım şekli resmi şekle tabi olduğunu söyler.

3) Şaka (Latife Beyan)

- Sözleşmenin kurulması için irade olması lazım.
- Orta zekali, makul, dürüst bir kişi gibi düşünmek lazım.

örneğin Telefonu 5 TL için karşı tarafın Latife içermemesi gerekir.

4) Zihni Kayıt (Reservatio Mentalis)

• Sözleşmeyi zihninizde yapmak istemediğiniz halde bazı sebeplerle iradenizi zihninizde oluşturan aksine beyan etme tr.

⇒ Zihni Kayıttan, zihni kayıdan sahibi sözleşmeyi bozamaz. Zihni kaydı sonradan öğrenen kişi bozabilir.

* 5) Muvazaa (Simulatio) : Görünüşte işlem

⇒ Sözleşmede tarafların 3. kişileri aldatma amacıyla görünüşte sözleşme yapmalarıdır.

a) Mutlak Muvazaa (Abi, Basit)

⇒ Sözleşenler 3. kişileri aldatmak için aslında hiç yapmak istemedikleri bir sözleşmeyi yapmalarıdır.
örneğin; İca gelecek bir evi yakın bir arkadaşına veya akrabasına satması.

(17)

b) Nisbi Muvazaa

- Görünüşteki işlem

- Gizli işlem

- Görünüşteki işlemlerde gerçek irade yok.
- Gizli işlemi gerçek sayarız
- Öm / Aileler kız miras bırakmamak, için erkek evlatlarına satış yapmış gibi gösterirler.

c) Bedelli Muvazaa

- Harçlardan kaçınmak için bedel

üzerinden muvazaa yapılır. Topuda harç bedeli düşük gösterirler.

- Hukuki işlem geçerli, devlet fark ettiğinde eksik kumu tamamlar.

- Ön alım davalarında görülen muvazaa

• Satış bedelinin topuda daha yüksek gösterilmesi

• Gerçek satış bedelinin daha düşük gösterilmesi

6) Emredici Hukuk Kurallarına Aykırılık (Contra Leges)

⇒ Yasanın emredici hukuk kurallarına aykırı her türlü sözleşme kesin geçersizdir.

⇒ Borçlu kural olarak her türlü kusurdan sorumludur. Ağır ihmâl, hafif ihmâl, kasıt.

⇒ Yalnız taraflar arası ve arası ağır ihmâlden sorumlu olamayacağına ilişkin hiçbir sözleşme yapamaz.

⇒ Hafif ihmâlden sorumlu olunamayacağına ilişkin sözleşme yapılabilir.

İstisna: Taraflar arasında işçi işveren ilişkisi varsa hafif kusurdan sorumlu olunamayacağına ilişkin sözleşmeler yapılabilir.

Örn/ Eczacılık, Veterinerlik, avukatlık, uzmanlığı gerektiren işlerde hafif kusurlardan sorumlu değildir diyemezsiniz.

⇒ Sorumsuzluk anlaşmaları

Otel, motel, pansiyon işletenler konaklayanın eşyalarının çalınmasından sorumludur. Günlük konaklama ücretinin 3 katını aşamaz.

(19)

⇒ Kusuru olmazsa konaklama ücretinin 3 katı isteyebilir.

⇒ ~~Konaklama~~ İşletmenin konaklama kusuru varsa alınan eşyaların tamamını karşılamak zorunda.

⇒ Garaj, otopark vb işletmelerin biz sorumlu değil, diğer kethaber asalar bile sorumludur.

⇒ Kendi kusurları ile zarar meydana gelmişse zararın tamamından sorumludurlar.

⇒ Eğer kendi kusurları olmaksızın bir zarar meydana gelmişse o zaman otopark ücretinin 10 katı kadar zararı karşılamak zorundadır.

Ör/ Arabanızı 50 TL karşılığında otoparka koydurunuz. Bir başka vatandaş arabanıza çarptı, Otopark ücretinin 10 katı kadar otopark işletmesinden isteyebilirsiniz. 500 lira zarar var 500 otoparktan 500 arabaya çarptıktan isteyebilirsiniz.

7) Kanuna Karşı Hile

(20)

→ Yasaklayıcı hukuk normu sizin amacınıza ulaşmanızı engelliyor. Fakat bir başka konun normu daha elverişli ve amacınıza bu konuyla ulaşıyorsunuz.

örn/ Almanya vatandaşı olmak için evlenmek. Para karşılığı da olabilir. Vatandaşlık konunu, medeni konuyla aşıyor.

⇒ Kanuna Karşı Hile fark edilirse geçersiz sayılır.

8) Ahlakta Ahkacılık

⇒ Hukuk düzeni ahlaka aykırı hareket edemez.

⇒ Sözleşme şartları bazen ahlaka uygun olmayabilir.

Bundan dolayı kesin geçersiz sayılır.

* Hangi Ahlak? * Kimin Ahlakı?

örn/ Türk Ticaret Kanunu (TTK) Md.8. Ticari işlerde taraflar ~~bu~~ faiz oranını kendi aralarında kararlaştırabilirler. İst sınır yok. Bunun sınırı Ahlak'tır.

9) Kamu Düzenine Aykırılık. Md.27

⇒ Yargı uygulamasıyla alakalı bir düzenlemedir.

⇒ Hangi hükmün kamu düzenine ilişkin olup olmadığı konunun maddesinde yazar.

⇒ Yargı ve doktrinler kamu düzenine ilişkin olduğunu söyler.

⇒ Bir şey kamu düzenine ilişkin ise hakim taraflar ileri sürmese dahi resen delil araştırabilir.

10) Kişilik Haklarına Aykırılık

⇒ Beden bütünlüğü, hak ve özgürlüklerimiz ve isim-resmimiz üzerindeki haklarımız da kişilik değerlerinin içerisinde.

⇒ Sözleşmede kişilik haklarına aykırı bir durum varsa sözleşme geçersizdir.

⇒ Spor müsabakaları resmi bir şekilde yapılırsa hukuka aykırı değildir.

(22)

Emprevizyon BK Md.138

⇒ Sözleşmeyi yaparken önceden öngörülebilir bazı değişiklikler olursa sözleşmeyi bir taraf için devam ettirmek imkanı ise karşı tarafın sözleşmeyi devam ettirmeyi istememesi, hakkın kötüye kullanımı varsa sözleşmenin iptali istenebilir.

ör/ Nakliyat şirketi ist. - Ank. arasında taşıma yapacak sözleşme yapılırken marot 6 TL.
Daha sonra marot 24 TL oldu taşıma yapılması durumunda iflas etme esşimine gelir.
⇒ Sözleşmenin iptali istenebilir.

Kelepçeleme Sözleşmesi

⇒ Taraflardan birinin kişilik makbrına ağır derece ihlal ve o tarafın diğer tarafta yüzünden hukukla ve ahlakla bağlanmaksızın diğer tarafa söz gelimi kelepçelenmesidir.

⇒ Bir tarafın ekonomik bütününün diğer tarafın misiyatifine ya da keyfine bağlı olması.
⇒ Ekonomik koşullar
→ Sözleşmenin süresi

1) "İmkensizlik"

a) Başlangıçtaki İmkensizlik

⇒ Sözleşme yapıldığı anda borcu ifa etmek imkansızdır.

⇒ Cins borcu imkansız hale gelmez.

örn/ Sığın borcun var. Depodaki sığınlar çalındı. Başka yerden bulabilir.

⇒ Parça borcu imkansız hale gelir.

b) Sonradan İmkensizlik (Sonraki)

⇒ Sözleşmeyi yaptıktan sonra imkansız hale gelmesidir.

⇒ Picasso'nun "A" isimli tablosu sözleşmeye konu edilirse. ve tablo yarıya sadece bir tane old. için borcu ifa edemez.

c) Objektif İmkensizlik

⇒ Herjüzhale bu borcu kimse ifa edemez.

d) Subjektif İmkensizlik

⇒ Sadece bu borcu borçlu ifa edemez

(24)

e) Kusurlu imkansızlık

⇒ Borcu ifa ~~etmemiştir~~ etmemiş imkansız hale gelmesinde sebep borçlunun kendi davranışlarıdır. Kendi kusurluyla imkansızlaşmıştır.

ör/ Gerektiği tedbirleri almadığı için yargın almamış. Borç konusu yarıdır.

Gerektiği tedbirleri almadığı için borçun konusu 2. şahıslara gelmiştir.

NoT: Eğer bir borcun daha sözleşme yapılırken imkansız idiyse, başlangıçta bir imkansızlık mevcutsa BK. 27. maddesi uygulanır. Batıl olur.

ör/ Muğla'da bulunan bir yerin atını satmış, sözleşme imzalanmış ve at o sırada ölmüşse sözleşme kesin geçersizdir. Haberi olmadan ölen atın sözleşmesi geçersizdir.

⇒ Eğer yerin atının öldüğünü bile bile sözleşme yapılmışsa sözleşme yine geçersizdir. Sebep: Sözleşme öncesi görüşmelere dayanarak kusurlu sorumluluk.

Ölü atın sözleşmesi olmaz

Not: Eger sözleşme sonradan imkânsız hale gelmişse ; kablo yandı , at öldü , inşaat yetersiz çıktı , Savaş oldu , sel çıktı borcu yerine getiremiyorsa

(#) Borçlunun kusuruyla olmusso ; TBK : 112 uygulanır.

⇒ Bir borcun hiç ya da gereği gibi yerine getirilmemesi sebebiyle eger borçlu kendisine bir kusur yükletilemeyeceğini ispatlamazsa meydana gelen bütün zarardan sorumlu olur. Borca aykurluk diyoruz.

(#) Borçlunun kusuru yoksa ; BK. 136 uygulanır

Eger borcun sonradan imkânsız hale gelmesinde taraflara hiçbir kusur yükletilemiyorsa 136 uygulanır

örn / Rusyadan mal gelecekti savaş çıktı , gelemedi. Borçlunun kusuru yok , tazminat isteyemeyiz.

"İPTAL EDİLEBİLİRLİK"

⇒ Yokluk ve Kesin Hükmüzlükte Hakim taraflar ileri sürmese dahi resen dikkate alır.

⇒ İptal edilebilirlikte hakim iradeni beyan etmeni bekler. Tarafların ileri sürmesi gerekir.

İrade Sakatlığı

⇒ Yanılma (Hata) : irade (-> beyan (iç dünya)

arasında farklılık olur. İsteyerek olmamıştır. Sık (dörtü) hatası dikkate alınmaz. Esaslı hatalar dikkate alınır.

Sözleşmenin Niteliğinde Hata

⇒ Al kitap sende kalsın demek, kişi taraf için bağışlanmış gibi olursa iptal sebebidir. Ödünce gibi düşündü beyanı bağış oldu.
⇒ Kirayer vermek istediğin evi satmış gibi beyan etmek niteliğinde hata vardır.

Konuda Hata

=> Genel olarak teknolojik vasıtalarla yapılan hatalardan dolayı çıkar.

=> Ürün kodu gördünüz, farklı bir ürün gelmesi konuda hatadır.

=> Çamaşır Mak. İstisın bulasık Mak. gelir

Şahısta Hata

=> Sözleşmede kişinin yanlış yazılması

ör/ Mehmet LİGER ile sözleşme yapacakken Mehmet LİKER ile yapılırsa

Miktarda Hata

=> Kartedilen miktarın çok çok üzerinde beyan edilmesi durumunda sözleşme iptal edilir

=> 50.000 yerine 500.000 yazılması

=> Sözleşmede basit hatalar yapılırsa, bu basit hatalar düzeltilir.

Saik Hata : Md. 32 İstisna

Saik hata normalde dikkate alınmaz.

⇒ Kuyumcuda 18.000 TL ile bir sarı kolyeyi altın zannetmek. Satıcı da altın old. iddia etmiyor. (Altın diye satarsa bu hile olur.)

⇒ Altın olduğunu söylemiyor, daha sonra bunun altın olmadığı ortaya çıkıyor.

⇒ Satıcının 18.000'lik altın olmayan satması dürüstlük ilkesine aykırıdır.

örn/ El yazmayı zannettiğiniz bir kitabı almak, daha sonra matbaa oluşu ortaya çıkması

ALDATMA (HİLE)

⇒ Sözleşmede ya karşı tarafın eksik veya yanlış bilgi vermesiyle ya da 3. kişilerin müdahalesiyle bizi sözleşmeye zorlaması aldatma sebebiyle irademiz sakata uğramıştır.

örn/ Bir araba aldık. km 55.000 olarak görünüyor. Normalde 155.000 miş, aldatma oldu.

Not, 3. kişinin aldatmasında sözleşmeyi iptal ettirir. Ama 3. kişinin sözleşmenin karşı tarafıyla itibarlı olduğunu idpat etmek gerekir.

KORKUTMA (IKRAH)

(29)

Maddi Cebir ve Manevi Cebir olarak
2'ye ayrılır.

⇒ Maddi Cebirde esasen ora borçlar konusunda
yer vermemiştir.

* Zorlama : Maddi cebirdir. Sözleşme yaparken
başına silah dayamak.

⇒ Korkutma manevi cebirdir. Bu sözleşmeyi
yap aksi halde çocuğunu göremezsin
aksi halde kadesini vururum.

Fotoğraflarını nete atmakla tehdit etmek.

* Korkutan, korkutulan korkutma nesnesi üç
unsura bakılır, elverişli olmalı.

⇒ Yanılma, Aldatma, Korkutma hallerinde 39. maddede

⇒ Yanılmayı ve Aldatmayı öğrendiği, korkutmada da
korkunun tesirinin üzerinden kalktığı tarihten
itibaren 1 yıl içinde sözleşmeye bağlı
olmadığını ifade etmese, başvurmazsa
artık 0 sözleşmeyi onamır sayılır.

örn/ Aldatmayı 12 yıl sonra öğrendiğim +1 yıl
etkeyim
Tehdit 20 yıl sürdü +1 yıl etkeyim

"İptal Edilebilirlikte"

Aşırı Yararlanma "GABİN" - Sömürü - Md. 28.

=> Bir sözleşmede edimler arasında açık bir oransızlık varsa ve bu açık oransızlık sözleşmenin diğer tarafının ekonomik olarak zorda kalmasına, düşüncesizliğinden yada deneyimsizliğinden istifade edilmek suretiyle böyle bir durum varsa.

=> Magdur olan taraf zorda kalmanın etkisini kalktığı veya düşüncesizlik, deneyimsizliği öğrendiği tarihten itibaren 1 yıl ve her halde işlemin yapıldığı tarihten itibaren 5 yıl içinde hakime müracaat edip ya oransızlığın giderilmesini ya da sözleşmenin iptalini isteyebilir.

Örn/ 700 birim aracı 300 bane almak.
Gabin olması için : Karşı taraf ya ekonomik olarak zorda kalmıştır. ya da düşüncesizdir veya deneyimsizdir.